

afgørelse af, om der i stedet er grundlag for at pålægge disciplinaransvar, eventuelt med auditørens bemærkninger hertil. Det er således ved forslaget forudsat, at en sag, der oprindeligt er indledt som straffesag, kan overgå til at blive en disciplinarsag også senere end 2 år efter forseelsen er begået.

Forældelse af strafbare forhold afbrydes ved rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for overtrædelsen, jf. straffelovens § 94, stk. 3. Denne bestemmelse gælder også i militære straffesager, jf. den gældende bestemmelse i militær straffelov § 1. Det vil derfor fortsat være en forudsætning for afbrydelsen af forældelsen for et eventuelt strafferetligt ansvar, at der er foretaget rettergangsskridt, hvorved den pågældende er blevet sigtet, inden der er indtrådt forældelse efter straffeloven. Afbrydelse af forældelsen for at gøre disciplinaransvar gældende efter forslaget til stk. 2 er således i sig selv ikke tilstrækkeligt til også at afbryde forældelsen af et eventuelt strafferetligt ansvar.

Ved forslaget til stk. 3 indføres en underretningspligt vedrørende muligheden for at indlede disciplinarsag over for sigtede eller tiltalte i straffesager, der afsluttes uden dom, dvs. hvor sagen sluttes med påtaleopgivelse, tiltalefrafald, eller hvor efterforskningen indstilles, jf. retsplejelovens § 749. Det samme gælder i sager, der afsluttes med dom, dvs. såvel i tilfælde af fældende dom som ved frifindelse. Formålet hermed er at sikre, at det står klart for den, mod hvem straffesagen har været ført, at sagen ikke nødvendigvis er afsluttet med domfældelse, frifindelse eller straffesagens afslutning i øvrigt, men at disciplinarchefen kan have grundlag for at rejse disciplinarsag, f.eks. i tilfælde hvor den pågældende findes at have handlet simpelt uagtsomt. Udvalget forudsætter i den forbindelse, at underretningen også af bevismæssige grunde sker skriftligt og indeholder den nødvendige vejledning om de mulige konsekvenser heraf.

Der henvises til betænkningen side 357-359.

3.9. Tilsyn med anvendelsen af disciplinarmidler

Auditørerne og generalauditøren har efter militær retsplejelov § 45 bl.a. til opgave at kontrollere de afgørelser mv., der træffes af militære chefer med hensyn til pålæggelse af straf og disciplinarmidler. Samme opgave påhviler rettergangsscheferne i forhold til deres underordnede.

Udvalget om den militære straffe- og retsplejeordnings forslag om anvendelsesområdet for disciplinarmidler indebærer, at disciplinarmidler fremover vil være civilretlige sanktioner. Efter lovforslaget ligger kompetencen til at behandle straffesager hos forsva-

rets auditørkorps alene, mens militære chefer – og kun disse – kan pålægge disciplinarmidler.

Denne opdeling af kompetencen betyder, at disciplinarchefens afgørelse i en disciplinarsag alene kan prøves af disciplinarnævnet. Militære chefer, der er overordnet disciplinarchefen, kan af egen drift intervenere i en konkret disciplinarsag og herunder i nogle tilfælde med henvisning til det almindelige over- og underordningsforhold inden for forsvaret ændre eller ophæve en afgørelse truffet af disciplinarchefen. Dette kan ske, så længe disciplinarnævnet ikke har truffet afgørelse i sagen.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at der som følge af den særlige klageprocedure ikke er mulighed for administrativ rekurs i disciplinarsager. Der kan ej heller antages at være mulighed for militære chefer til at skærpe en afgørelse truffet af disciplinarchefen herunder ophæve denne. Dog vil der eventuelt efter omstændighederne kunne blive tale om, at den disciplinarchef, som har truffet den fejlagtige afgørelse, der ved selv har begået en pligtforsømmelse, jf. herved også bemærkningerne til lovforslagets § 14.

Udvalget om den militære straffe- og retsplejeordning peger endvidere på, at adskillelsen af sager om straf og disciplinarmidler rejser flere spørgsmål.

Disciplinarsager behandles af militære chefer på det enkelte tjenestested. Om et bestemt begivenhedsforløb skal behandles som en straffesag eller som en disciplinarsag, afhænger i et vist omfang af en skønmæssig vurdering. Der vil derfor kunne være risiko for, at den praktiske anvendelse af disciplinarmidler i nogen grad kan udvikle sig forskelligt fra tjenestested til tjenestested. Dette forhold kan også indebære en vis risiko for, at sager om pligtforsømmelser, som efter den militære anklagemyndigheds praksis ellers ville være blevet behandlet som straffesager (typisk en bødesag), kan slutte med en disciplinarafgørelse, hvilket kan medvirke til uklarhed med hensyn til, hvor grænsen mellem straf- og disciplinarmidler går.

Bla. disse forhold indebærer efter udvalgets opfattelse, at der er behov for, at en overordnet myndighed inden for forsvaret har indsigt i, hvorledes disciplinarmidler fremover anvendes i praksis. Dette gælder såvel af hensyn til at sikre en så vidt mulig ensartet praksis som med henblik på at skabe mulighed for gennem vejledning i generel form løbende at kunne bidrage til en ensartet praksis med hensyn til behandlingen af disse sager.

En sådan central myndighed bør efter udvalgets opfattelse løbende følge udviklingen i, hvorledes disciplinarmidler anvendes, både generelt og konkret, og udarbejde oversigter over praksis. Der vil efter udval-